

't STAD IN

Leuven

Pasar

Herentals

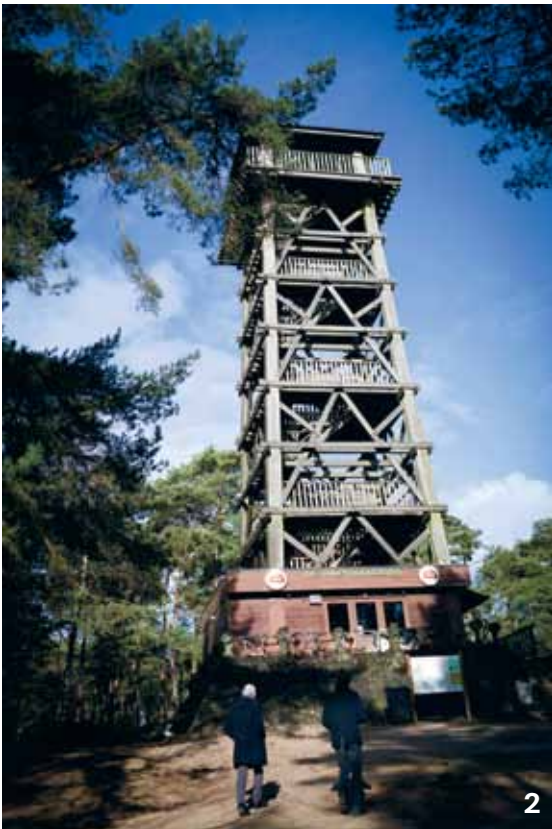

met Lennaert Maes

met Bart Timperman

Dit jaar trekt Pasar 't Stad In. Tien evenementen laten je kennismaken met tien Vlaamse steden. Wandel- en fietstochten, gegidste bezoeken, picknicks: kies uit het programma wat jou het leukst lijkt en ga mee 't Stad In. Beginnen doen we in Leuven op 12 april, en op 26 april trekken we naar Herentals. Maar eigenlijk start onze kennismaking hier al, op de volgende bladzijden. Wij strikten namelijk sympathieke inwoners die ons meenemen naar hun favoriete plekjes in hun steden. In dit nummer: Leuven en Herentals!

Je kijkt altijd zo serieus op de foto', klaagt fotografe Siska terwijl ze een portret van Bart Timperman probeert te maken. 'Dat komt omdat ik zo'n serieuze mens ben', antwoordt Bart zonder verpinken. Geloof hem niet. Stiekem is Bart een kwajongen die met veel plezier Herentals onveilig maakt. Als journalist voor *Gazet Van Antwerpen* doorkruiste hij zestien jaar lang alle kleine steegjes en straatjes van de stad. En hoewel hij ze niet allemaal bij naam kent, duikt er op elke hoek wel een sappige anekdote op. Niet zelden heeft die betrekking op zijn '*Vrijstaat Hertals*': een groep van dertien vrienden waarmee hij al vijftig jaar door de stad trekt. We lopen vandaag regelmatig in hun voetsporen. Maar voor we de stad verkennen, spreken we af aan het kasteel Le Paige.

1 / Kasteel Le Paige

Het kasteeltje schittert in de zon. 'Het gebouw stond vijftig jaar leeg, maar werd vrij recent gerestaureerd', vertelt Bart. De streng katholieke Hubert en Maria Le Paige schonken het kasteel na hun dood aan de kerkfabriek, maar legden daarbij een lastige voorwaarde op: het gebouw moest omgevormd worden tot een kerk of er moest op dezelfde plek een nieuwe kerk komen. Onmogelijk te realiseren in 1960. Het kasteel werd een ruïne. De bouwval werd volledig leeggehaald: een voor een verdwenen de ornamenten, tot zelfs de trappen toe. Tot een aantal slimme en ondernemende mensen een idee kregen om het legaat te omzeilen. Ze bouwden een openluchtkathedraal in het arboretum rond het kasteel. Een stenen altaar, bankjes voor de gelovigen en muren van takken hielpen om aan het legaat van Hubert en Maria te voldoen. Zo kon het kasteel toch in zijn oorspronkelijke staat hersteld worden. Wanneer er tentoonstellingen lopen, kan je het gebouw bezoeken. 'Maar je kan ook een ommetje maken in de bomentuin rond het kasteel en een bezoekje brengen aan de openluchtkathedraal.' Bart vertelt het verhaal alsof hij al zijn leven lang mensen langs het kasteel gidst. Hij is een vlotte prater met een rasecht Kempisch accent. Tenminste, dat dacht ik. 'Ik ben eigenlijk West-Vlaming en verhuisde vijftig jaar geleden naar Herentals, mijn vrouw achterna', vertelt hij. 'In die tijd was een West-Vlaams accent een rariteit in deze streek, maar volgens mij zijn er veel gelijkenissen tussen West-Vlamingen en Kempenaars. Het zijn allebei wroeters en eerder gesloten mensen. "Klaag niet en werk gewoon verder", dat idee.' We eten onze salades in het mooie koetshuis van het kasteel en vertrekken. We hebben nog een heel programma voor de boeg.

www.koetshuislepaige.com, bit.ly/lepaige

2 / De toeristentoren en het Netepark

Bij het minste zonnestraaltje trekken mensen uit Herentals en omstreken de bossen in. Niet verwonderlijk: de natuur ligt op een steenworp van het

centrum. Zuivere lucht binnen handbereik. Bart wijst ons de weg naar de vierentwintig meter hoge toeristentoren die in het midden van al dat groen werd opgetrokken. De houten constructie werd in 1958 gebouwd voor de wereldtentoonstelling. Bart: 'Als ik bezoekers de stad laat zien, neem ik hen altijd mee hiernaartoe.' Hij kijkt naar boven. 'Normaal blijf ik beneden in het café en stuur ik mijn gasten alleen naar boven', lacht hij. 'Maar voor jullie zal ik de klim nog eens maken.' De huidige toeristentoren is al de tweede. De eerste ging ten onder aan achtereenvolgens een spechtenplaag die de hoekpilgers aanvrat, houtwormen die de constructie deden wankelen en ten slotte een genadeslag in de vorm van een blikseminslag, in 1980. Omdat de toren jaarlijks duizenden bezoekers naar Herentals trok, bouwden ze hem vijf jaar later opnieuw op. We klimmen de 112 treden naar boven en worden beloond met een prachtig uitzicht over de bosrijke omgeving. We zien het reuzenrad van Bobbejaanland, de kernreactor van Mol en zelfs - 31 kilometer verder weg - de Sint-Romboutstoren van Mechelen. En natuurlijk het Netepark. 'Het Netepark is een groot recreatiedomein met een openluchtbad en een overdekt zwembad', vertelt Bart. 'Het is dé place to be op een warme dag. Ik kwam daar vaak met mijn kinderen en ook jongeren spreken er graag af.' Vlak daarnaast zie je trouwens ook Hidrodoe, een interactief wetenschapspark waar kinderen - en volwassenen - aan de hand van experimenten leren over water. We dalen de toren terug af en in het café komen we één van Barts dertien vrienden van de *Vrijstaat Hertals* tegen. Vreemd genoeg wonen alle vrienden van de *Vrijstaat* na zoveel jaren nog steeds in Herentals. 'Kempenaars plakken aan hun zandgrond', zegt Bart, alsof dat alles verklaart.

www.netepark.be, www.toeristentoren.be

3 / Het begijnhof

In het centrum wijst Bart naar een klein huisje, vlak bij het begijnhof. 'Hier, op nummer dertien van de Begijnenstraat, woonde mijn schoonvader zaliger met vijftien broers en zussen. Je kan je tegenwoordig toch niet meer voorstellen dat je met zo veel volk op zo'n kleine oppervlakte leeft?'

Wanneer we het begijnhof binnenwandelen, windt Bart zich op. 'Het begijnhof is een prachtige plek, maar wel eentje waar ze een historische vergissing hebben begaan.' Ooit werd de helft van het begijnhof platgegooid om plek te maken voor andere gebouwen. Dat Bart het doodzonde vindt, is wel duidelijk. Hij herhaalt het meermaals tijdens onze dag. 'Het had zo'n mooie toeristische trekpleister kunnen zijn, maar nu heb je maar een half begijnhof. Nog steeds het bezoeken waard, maar toch...' Begijntjes wonen hier al lang niet meer, maar de kleine oude huisjes worden nu weer bewoond door mensen die de huisjes in erfpacht nemen.

>>>

Bart Timperman

is de nieuwe hoofdredacteur van de regionale tv-zender RTV

werkte 16 jaar lang voor *Gazet Van Antwerpen*

is het enige lid van de Vlaamse Wielervederbond zonder werkende fiets

maakt in zijn vrije tijd Herentals onveilig

4 / De Grote Markt en de Lakenhal

De Grote Markt ligt op een boogscheut van het begijnhof. Bart: 'Elk jaar organiseer ik hier samen met vijftien andere mensen het na-Tourcriterium. Dat is een drie dagen durend volksfeest vlak na de Ronde van Frankrijk met wielervedstrijden, optredens en een fietsevenement voor het hele gezin. Met tussen de 15.000 en 20.000 deelnemers staat de markt dan bomvol.' Of hij zelf een wielrenner is? Bart lacht. 'Nee, ik ben waarschijnlijk het enige lid van de Vlaamse Wielerbond zonder werkende fiets, maar ik vond vijftiengint jaar geleden een thuis in deze stad en wilde graag iets terugdoen. Een gratis volksfeest was daar perfect voor.'

Terwijl we de mooie Lakenhal passeren, blijft Bart leuke anekdotes spuien. 'Het standbeeld *Den Boer* dat net achter de Lakenhal staat, is van zandsteen gemaakt. Het stadsbestuur besloot ooit om het te reinigen en liet het zandstralen. Dom idee om zandsteen te zandstralen natuurlijk. Onder andere de hand van de boer viel er toen af.' Gelukkig is het monument helemaal in ere hersteld en staat de boer weer trots in de lucht te zwaaien. Hij herdenkt de boerenkrijg: een korte opstand tegen het Franse regime die twee maanden duurde, maar wel aan vijftienduizend mensen het leven kostte.

Overal in Herentals staan trouwens oude gebouwen, kasteeltjes en poorten. Geen wonder dat de stad

zichzelf tot de historische hoofdstad van de Kempen kroonde. Op weg naar onze volgende stop wijst Bart even naar de stadspoorten. 'We hebben een codex opgesteld voor onze *Vrijstaat Hertals*', vertelt hij langs zijn neus weg. 'In één van de charters staat dat we weer echte deuren in de stadspoorten willen. De reden dat er nog geen hangen, is omdat we het niet eens geraken over de kleur van de klinken.' Ik kijk verbaasd naar hem. Hij glimlacht. 'In verwarring zult gij gedijen', is blijkbaar een van de leuzes van zijn Vrijstaat. Het verwondert me niets.

herentalsfietst.be

5 / Hugo Voeten Art Center

Aan de rand van Herentals stond vroeger een grote, lelijke, vervallen graanfabriek. 'Het was de stadskan-ker', vertelt Bart. Tenminste, totdat steenrijk kunstverzamelaar Hugo Voeten het hele gebouw opkocht en volledig renoveerde. Nu gebruikt Voeten de negen verdiepingen tellende mastodont om zijn privécollectie op te hangen. Je mond valt dan ook open als je binnenkomt. Het is een paradijs voor kunstliefhebbers en je ziet er een unieke combinatie van Belgische en internationale werken. Van Rodin over Ai Weiwei tot Panamarenko, aangevuld met tijdelijke tentoonstellingen.

'Maar mijn favoriet hier is toch een werk van de Belg Frans Masereel', verklapt Bart. De inkttekening op papier geeft de opstand van het werkvolk tegen de bourgeoisie weer. 'Het idee dat een rijk man als Hugo Voeten dit werk aankoopt en dan in zijn privécollectie hangt zodat mensen het kunnen bekijken, spreekt me wel aan.' We wandelen door de vele ruimtes van het museum. Ik stel me voor dat Hugo Voeten tijdens slapeloze nachten in zijn kamerjas door

'Ooit werd de helft van het begijnhof platgelegd om plek te maken voor andere gebouwen. Doodzonde!'

zijn eigen kunstcollectie dwaalt. Het zou kunnen. Het Hugo Voeten Art Center is een privécollectie, maar bezoekers zijn welkom. Van maandag tot zaterdag kan je in de namiddag de tijdelijke tentoonstelling bekijken. Vanaf 23 april is dat een tentoonstelling van kunstenaar Aron Demetz. Tijdens die namiddagen blijft de permanente collectie verborgen voor de bezoeker, maar elke eerste zondag van de maand zijn er rondleidingen met gids door de hele collectie. 'Een indrukwekkend gebouw en een verbazingwekkende verzameling,' staat er op de website. En daar wil ik nog aan toevoegen: een must voor elke kunstliefhebber. artcenter.hugovoeten.org/nl

6 / Café De Zalm

We sluiten onze dag af in het stamcafé van Bart. Hier zat hij gisteren met zijn vrienden en hier komt hij al vijftienvijftig jaar over de vloer. Voor we naar binnen gaan, zakt Bart voor de deur door zijn knieën en wijst ons op een klein detail dat je zo voorbij zou wandelen. 'Toen de Grote Markt opnieuw werd aangelegd, hebben we een kassei laten graveren met het embleem van onze vriendengroep: een stadspoort met een champignon erboven.' 'Waarom een champignon?', onderbreek ik zijn verhaal. 'Dat zou ons te ver leiden', lacht Bart mysterieus. 'Maar één van de dertien vrienden was de aannemer van de werken aan de Grote Markt en hij stak die kassei voor de deur van onze stamkroeg in de grond.' Binnen is De Zalm een gezellig café met een speciale toog. Het ronde schenkblad, noemt Bart het. We gaan aan het schenkblad zitten en bestellen iets. Bart kijkt rond, glimlacht. Het valt op: hij is overal thuis in Herentals, maar hier toch net iets meer.

www.dezalm.be

<<

'T STAD IN HERENTALS

Ook benieuwd naar Herentals? Kom de historische hoofdstad van de Kempen ontdekken met Pasar! Op zondag 26 april bezoek je er de mooiste plekjes, individueel of in groep. Voor de gegendste activiteiten schrijf je je het best vooraf in op www.pasar.be/stad/herentals.

Erheen

- **auto:** gratis parkeren op de Belgiëlaan en Augustijnenlaan, op de Grote Markt, achter zaal 't Hof, en in de Kerkstraat naast de Sint-Waldetrudiskerk. www.herentals.be/parkeren
- **openbaar vervoer:** trein of bus. Het station van Herentals ligt op 10 minuten stappen van de Grote Markt. Er is hier ook een Blue Bike-verhuurpunt.

De startlocatie van de wandelingen en fiets- en gps-tochten is de Grote Markt 35. Hier vind je ook de infostand van Pasar.

Doen!

GEKIDSTE WANDELINGEN

- **Sociale wandeling (7 km):** langs plaatsen waarbij de armoede van vroeger en nu belicht wordt. Welke verhalen speelden zich af achter de Herentalse gevels? Hoe zat en zit het met gezondheidszorg, opleiding, vorming en werk? Vertrek: 14.00 uur. Kan ook individueel met brochure en plannetje.
- **Stadswandeling (4 km):** met een gids van Toerisme Herentals bezoek je de Bovenpoort, Lakenhal, de Begijnhofkerk en (alleen in de namiddag) de Sint-Waldetrudiskerk. Vertrek: 10.30 of 14.30 uur aan Pasar-infostand.
- **Gps-wandeling (8 km):** doorheen de groene omgeving van de stad ga je op zoek naar een sleutel om een schat te kraken. Heb je geen gps, dan kan je er een lenen via Pasar. Vertrek: 13.00 uur. Kan ook individueel met gps.
- **Merkwaardigebomenwandeling:** Pasar-partner Bos+ toont je de vele fantastische verhalen die de bomen in de stad vertellen. Vertrek: 11.00 of 15.00 uur.
- **Natuurwandeling (8 km):** langs het wandelnetwerk Kempische Heuvelrug, een prachtige duinenrug met dennen, zand en heide. Vertrek: 11.00 uur. Kan ook individueel met brochure en plannetje.

VRIJE WANDELINGEN MET PLANNETJE

- **Historische stadswandeling (5 km):** aangegeven met koperen klanknagels in de grond.
- **Toeristische wandelzoektocht (5 km):** een product van Toerisme Herentals. De zoektocht leidt je door het mooie Kempische landschap.

VRIJE FIETSTOCHTEN MET PLANNETJE

- **Toeristische fietszoektocht (30 km):** een product van Toerisme Herentals. De zoektocht leidt je door het mooie Kempische landschap.
- **Gezinsfietsocht (46 km):** het fietsknooppuntennetwerk brengt je langs de jachthaven van Herentals. De kinderen kunnen die dag deelnemen aan een gratis kajakininitiatie.

VRIJE ACTIVITEITEN

Met de trein naar toeristentoren De Paepekelders: met een recreatietrein passeer je langs de talrijke monumenten die Herentals rijk is. Al meer dan een halve eeuw staat op het hoogste punt van Herentals een houten uitkijktoren: De Paepekelders. De constructie telt 112 houten treden die je naar een hoogte van 22 meter voeren. Na de klim wordt je beloond met een adembenemend uitzicht op de omgeving.

Vertrek: tussen 13.00 en 17.00 uur. De treinrit en het bezoek aan de toeristentoren duren samen ongeveer 50 minuten.

Slapen

- Priorij Corsendonk in Oud-Turnhout stelde speciaal voor 't Stad In een arrangement samen met keuze uit één of twee overnachtingen inclusief driegangendiner. Pasar-leden krijgen 5 % korting op beide arrangementen. Meer info op blz. 93.
- Kamperen kan op de nabijgelegen Camping De Schuur. Pastoorsbos 35, Herentals. www.deschuur.be
- Met je motorhome ben je welkom op het multifunctioneel terrein Sint Janneke, Herentals.

Eten & drinken

Wil je op 26 april smullen van een picknick vol heerlijke streekproducten in het Begijnhof, schrijf je dan in via www.uitinherentals.be

Meer info

- Start: om 10.00 uur, einde voorzien rond 17.00 uur. Vrije start van wandelingen en fietstochten tussen 10.00 en 16.00 uur.
- Basisprijs per persoon: € 6, € 4 voor Pasar-leden en inwoners van Herentals, -12 jaar: gratis. Deze prijs omvat alle deelnames aan alle activiteiten.